

Сьогодні
01.10.2024

*Урок
№22*

**Віднімання
натуральних чисел.
Властивості
віднімання**

Мета уроку – закріпити знання про властивості віднімання натуральних чисел. Відпрацювати навички віднімання багатоцифрових натуральних чисел і застосування властивостей віднімання для раціоналізації обчислень.

Цікава вікторина

1. Кінь перевозить 10 кг вугілля, а поні — 10 кг вати. У кого вантаж важчий?

Вантаж однаковий — 10 кг.

2. Коли ми, дивлячись на цифру «два» кажемо «десять».

**Коли стрілка годинника показує
десять хвилин.**

3. Сорок п'ят і сорок п'ят — скільки буде?

Вісімдесят п'ят.

Цікава вікторина

4. Ішли дві матері і дві дочки. Знайшли три яблука і поділились. Кожній дісталось по одному. Як так вийшло?
Йшли внучка, мама та бабуся.
5. У млині було вісім мішків, на кожному мішку сиділо по дві миші, прийшов мельник з котом, скільки тепер стало ніг? **Дві ноги мельника.**

Числа	1900	880	1458	1670
Зменшити на 250	1650	630	1208	1420
Зменшити на 380	1520	500	1078	1290

Дію, за допомогою якої за відомою сумою і одним з доданків знаходять другий доданок, називають **відніманням**.

Різниця двох чисел показує, на скільки перше число більше за друге (або друге число менше від першого).

Зменшуване - Від'ємник =

Різниця

Віднімати натуральні числа можна усно і письмово («стовпчиком»).

			2	7	1	3	9		
		-							
			<u>1</u>	<u>4</u>	<u>5</u>	<u>7</u>	<u>3</u>		
			1	2	5	6	6		

Властивості віднімання

Щоб відняти суму від числа, можна від числа відняти один з доданків, а потім від результату відняти другий доданок.

$$a - (b + c) = (a - b) - c = (a - c) - b$$

Окремі випадки віднімання

$$a - 0 = a \quad a - a = 0$$

Щоб відняти число від суми, можна відняти його від одного з доданків, а потім до результату додати другий доданок.

$$(a + b) - c = (a - c) + b = (b - c) + a$$

$$(a + b) - c = (a - c) + b = (b - c) + a$$

- 1) якщо від зменшуваного відняти різницю, то отримаємо від'ємник;

- 2) якщо до різниці додати від'ємник, то отримаємо зменшуване

Приклад 1.

У коробці 27 цукерок, 12 з яких — шоколадні, 7 — льодяники, а інші — іриски. Скільки в кошику ірисок?

Розв'язання.

Розв'язати можна різними способами:

1-й спосіб. $27 - (12 + 7) = 27 - 19 = 8$;

2-й спосіб. $(27 - 12) - 7 = 15 - 7 = 8$;

3-й спосіб. $(27 - 7) - 12 = 20 - 12 = 8$.

Приклад 2.

У ящику 7 червоних і 8 зелених яблук .

Із ящика витягнули деякі 3 яблука.

Скільки яблук там залишиться?

Розв'язання.

Розв'язати можна різними способами:

1-й спосіб. $(7+8)-3=12$;

2-й спосіб. $(7-3)+8=12$;

3-й спосіб. $(8-3)+7=12$.

Класна робота

Обчисліть усно:

1) $452 - 342 =$

2) $78 - (45 + 18);$

3) $547 - (20 + 47).$

1) $(400 - 300) + (50 - 40) + (2 - 2) = 110;$

2) 15;

3) 480.

Завдання.

Виконай віднімання:

		1	0	5	7	4	9					5	3	1	8	4	8	9		
	-		<u>9</u>	<u>7</u>	<u>4</u>	<u>2</u>	<u>7</u>					-		<u>4</u>	<u>5</u>	<u>1</u>	<u>0</u>	<u>2</u>	<u>5</u>	<u>7</u>

								9	2	7	1	8	3							
								-		<u>6</u>	<u>1</u>	<u>4</u>	<u>9</u>	<u>0</u>	<u>8</u>					

Робота з підручником

Завдання № 244.

Виконай віднімання і зроби перевірку додаванням:

- 1) 381 064 - 27 569; 2) 7 350 002 - 607 381.

	-			3	8	1	0	6	4
					<u>2</u>	<u>7</u>	<u>5</u>	<u>6</u>	<u>9</u>
	+			3	5	3	4	9	5
					<u>2</u>	<u>7</u>	<u>5</u>	<u>6</u>	<u>9</u>
				3	8	1	0	6	4

	-			7	3	5	0	0	0	2
					<u>6</u>	<u>0</u>	<u>7</u>	<u>3</u>	<u>8</u>	<u>1</u>
	+			6	7	4	2	6	2	1
					<u>6</u>	<u>0</u>	<u>7</u>	<u>3</u>	<u>8</u>	<u>1</u>
				7	3	5	0	0	0	2

Робота з підручником

Завдання № 248.

На скільки число:

- 1) 23 145 більше за число 9198;
- 2) 129 318 менше за число 208 305?

		-	2	3	1	4	5	
				9	1	9	8	
			1	3	9	4	7	

		-		2	0	8	3	0	5
				1	2	9	3	1	8
					7	8	9	8	7

Робота з підручником

Завдання №251.

Обчисли значення виразу:

- 1) $a - 5792$, якщо $a = 8397$; $10\ 000$;
- 2) $35\ 492 - b$, якщо $b = 9001$; 5993 .

$$1) 8\ 397 - 5\ 792 = 2\ 605; 10\ 000 - 5\ 792 = 4\ 208;$$

$$2) 35\ 492 - 9\ 001 = 26\ 491; 35\ 492 - 5\ 993 = 29\ 499.$$

Робота з підручником

Завдання № 252.

Том Сойєр і Беккі Тетчер виграли разом у лотерею 327 грн. Том виграв 159 грн. Хто з друзів виграв більше й на скільки?

Розв'язок:

- 1) $327 - 159 = 168$ (грн.) – виграла Беккі Тетчер;
- 2) $168 - 159 = 9$ (грн.) - на стільки більше виграла Беккі.

Відповідь. На 9 грн. більше виграла Беккі.

Робота з підручником

3
рівень

Завдання № 259

Як зміниться різниця $1527 - 381$, якщо:

- 1) зменшуване збільшити на 15;
- 2) зменшуване зменшити на 73;
- 3) від'ємник збільшити на 24;
- 4) від'ємник зменшити на 83?

Відповідь: $1\ 527 - 381 = 1\ 146$

- 1) $(1\ 527 + 15) - 381 = 1\ 161$ – збільшиться на 15;
- 2) $(1\ 527 - 73) - 381 = 1\ 073$ – зменшиться на 73;
- 3) $1\ 527 - (381 + 24) = 1\ 122$ – зменшиться на 24;
- 4) $1\ 527 - (381 - 83) = 1\ 229$ – збільшиться на 83.

Робота з підручником

Завдання № 261

- 1) Власна швидкість катера — 27 км/год,
а швидкість течії річки — 3 км/год.

Знайди швидкість катера проти течії річки.

- 2) Швидкість катера за течією річки - 42 км/год, а швидкість
течії річки - 2 км/год. Знайди швидкість катера проти течії річки.

Розв'язок:

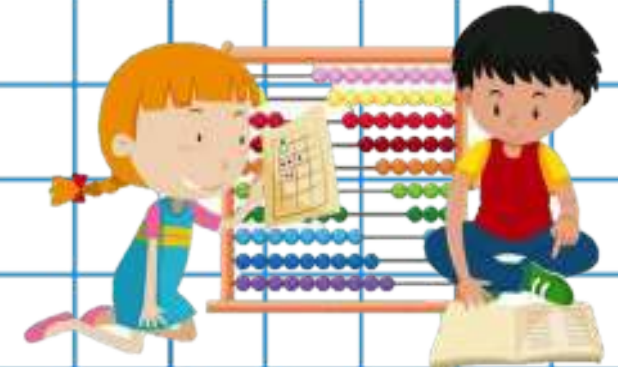
- 1) $27 - 3 = 24$ (км/год) - швидкість катера проти течії.
2) $42 - 2 = 40$ (км/год) - власна швидкість катера;
 $40 - 2 = 38$ (км/год) - швидкість катера проти течії.
Відповідь. 1) 24 км/год; 2) 38 км/год.

Виконайте віднімання:

1) $4\ 803\ 765\ 284 - 1\ 478\ 495\ 395;$

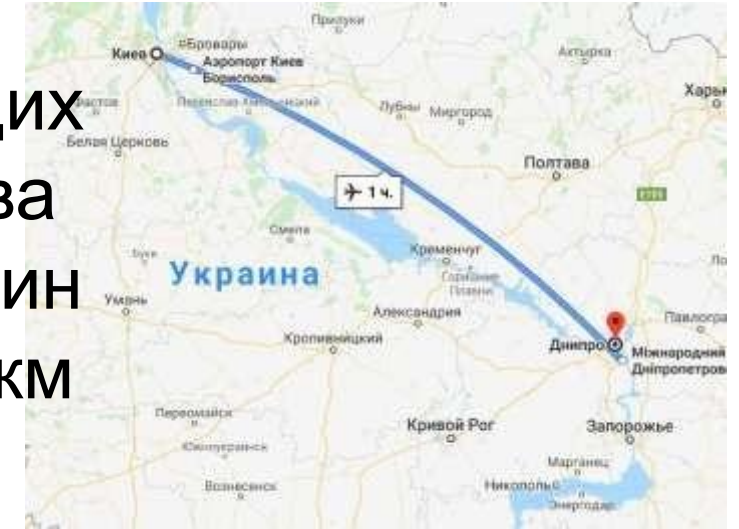
3) $1\ 900\ 000\ 090 - 382\ 049\ 547;$

4) $6\ 138\ 472\ 119 - 4\ 997\ 998\ 917$

Задача.

Відстань між Києвом та Дніпром 470 км. Із цих міст назустріч один одному виїхали два автобуси. Яка відстань буде між ними, коли один автобус проїде 137 км, а другий — на 5 км більше?

Розв'язок:

1) $137 + 5 = 142$ (км) - проїхав другий автобус;

2) $470 - (137 + 142) = 470 - 279 = 191$ (км) - відстань між автобусами.

Відповідь: 191 км.

**Опрацюй підручник
сторінки 35 - 39
Виконай завдання:
№. 256 (1,2), 262**

